

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут -Педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ**

Освітня програма «Дошкільна освіта»

**першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 012 Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка**

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29”серпня 2023 р.**

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Педагогіка дитячої творчості
Викладач	Доктор педагогічних наук, професор Борин Галина Василівна
Контактний телефон викладача	0673437860
E-mail викладача	haluna.boryn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни Очний/заочний	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є формування творчої активності особистості студента; розкриття історичних витоків творчості, формування готовності майбутніх вихователів дошкільної освіти до творчого розвитку дошкільників.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення даної дисципліни є сформувати уявлення у здобувачів освіти про педагогіку дитячої творчості, формувати здатність до розвитку творчої особистості дитини та власного творчого розвитку, що є домінуючою ціллю професійної підготовки майбутніх вихователів. Основними завданнями є: ознайомлення здобувачів освіти з особливостями розвитку у дітей дошкільного віку творчих здібностей, шляхів формування у них інтересу до різних видів творчої діяльності; сприяння оволодінню студентами виконавсько-практичною майстерністю у відповідних видах творчої діяльності, починаючи від визначення змісту задуму, обрання засобів дій (виразності) задля втілення творчого задуму; оволодіння прийомами роботи у відповідному виді техніки; активізація потреби студентів у саморозвитку щодо власної компетентності в теорії та практиці творчого розвитку вихованців.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленневою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно -історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико - естетичні цінності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку. ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР- 19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	загальна кількість годин
лекції	Лекції – 12 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	Семінарські заняття – 18 год.
самостійна робота	Самостійна робота – 60 год.

Ознаки навчальної дисципліни		
Спеціальність	Семестр/Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
012 «Дошкільна освіта»	3/5	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Основи дитячої творчості Характеристика творчої діяльності дітей. Творчість, її ознаки та закономірності у дитячому віці. Творчий потенціал як внутрішня передумова творчої діяльності. Здібності: дефініції та характеристики	2	2	5
Тема 2. Методологічні засади педагогічної творчості Педагогічна творчість як предмет педагогіки творчості. Загальні підходи. Закони педагогіки творчості. Принципи педагогіки творчості.	2	2	5

Тема 3. Концептуальні засади визначення педагогічної творчості. Основні напрями сучасних досліджень педагогічної творчості. Характеристика базових понять педагогічної творчості Ознаки творчої педагогічної діяльності Ознаки педагогічної креативності Критерії творчої педагогічної діяльності Формування сенсорної бази творчості. Пізнавальна активність як вектор творчості. Становлення творчої особистості дитини.	2	2	5
Тема 4 . Активізація розвитку творчості дошкільника засобами арт-терапії. Використання арт-терапії в роботі з дітьми дошкільного віку як засобу активізації їх творчої діяльності. 2. Види арт – терапії. 3. Розвиток креативності у дошкільників арт-терапевтичними засобами.	2	2	5
Тема 5. Чинники творчого розвитку дітей дошкільного віку. Гурткова робота як чинник творчого розвитку дітей дошкільного віку Творче спрямування змісту гурткової роботи в сучасних ЗДО. Організаційно-педагогічні умови гурткової діяльності з дітьми в умовах сучасного дошкільного навчального закладу. Планування гурткової роботи в ЗДО та за його межами.	2	2	5
Тема 6. Основи дитячої творчості. Психологічна характеристика творчої діяльності. Творчість, її ознаки та закономірності у дитячому віці. Творчий потенціал як внутрішня передумова творчої діяльності. Здібності: дефініції та характеристики	2	2	5
Тема 7. Передумови виникнення та розвитку творчої діяльності на етапі дитинства	2	2	10
Тема 8. Супровід та підтримка дитячої творчості. Психолого-педагогічні умови життєтворчості дитини. Професіоналізм педагога як провідник творчості. Засоби активізації дитячої творчості		2	5
Тема 9. Методи діагностики творчого розвитку дітей Діагностика творчого розвитку дітей.		2	5
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за практичні заняття - 40 балів, включають контрольну роботу (тести) - 20 балів, творчі роботи – 20 балів, самостійну роботу - 20 балів).
Вимоги до письмових робіт	Проект з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, аналіз та міркування.
Семінарські заняття	Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 5 б.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування.
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік форма здачі - комбінована

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи).
Академічна доброчесність: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/>

Відвідування занять Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове
Пропущені заняття здобувач відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного занять роботу. Для цього використовуються:

- усне опитування;
- перевірка продуктів декоративної діяльності дошкільників;
- перевірка письмових завдань;
- заслуховування і перегляд відео презентацій;
- перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи (рекомендаційних плакатів, лепбуків, проєктів тощо).

Неформальна освіта: Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора No 672 від 24.11.2022 р.)
<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Біла І. М. Психологія дитячої творчості. К. : Фенікс, 2016. 125 с.
2. Борин Г. В. Розвиток творчого потенціалу майбутнього вихователя у процесі підготовки до керівництва художньо-конструктивною діяльністю дітей дошкільного віку. *Перспективи та інновації науки*. Серія : Педагогіка, Психологія, Медицина. 2022. № 4 (9). С. 51-64.
3. Борин Г. В. Художньо-естетичний розвиток дітей: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних занять студентів спеціальності “Дошкільна освіта” :

[текст. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ. 2019. – 56 с

4. Борин Г. В. Педагогічні умови організації художньо-конструктивної діяльності дітей дошкільного віку в умовах ЗДО. Молодь і ринок. № 9 (125), 2021, С. 37-42. (0, 88).
5. Борин Г. В. Професійна підготовка студентів до художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку засобами педагогічної практики. Академічні студії. Серія «педагогіка». № 1 (3). 2021, С. 181-186. (0,88).
6. Гавриленко Т. Л. В. О. Сухомлинський про формування творчої особистості. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. Кіровоград, 2019. Вип. 123, т. 1. С. 133–136.
7. Олійник Н. А. Педагогічна творчість: навч.-метод. посібн. Чернівці, 2019. 52 с.
8. Основи педагогічної майстерності / упоряд. Н. Мачинська, А. Федорович, Н. Яремчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.intellect-invest.org.ua> – портал сучасних педагогічних ресурсів.
2. <https://dnrb.gov.ua/ua/> – Державна науково-педагогічна бібліотека імені В. О. Сухомлинського НАПН України.
3. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
4. <http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html> – електронний фонд наукових публікацій.

Викладач: доктор педагогічних наук, професор

Борин Галина Василівна